

Lisa
Keskkonnaministri
31.03.2009
käskkirjale nr. 470

LÄHTEÜLESANNE

„Looduslike ehitusmaterjalide kasutamise riikliku arengukava 2010-2020“ keskkonnamõju strateegiline hindamine

1 Töö eesmärk

Looduslike ehitusmaterjalide kasutamise riiklik arengukava (edaspidi *Ehitusmaavarade arengukava*) koostatakse aastateks 2010–2020. Ehitusmaavarade arengukava kui valdkonna arengukava on strateegiline planeerimisdokument, mille koostamisega üheaegselt on kohustuslik läbi viia keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi *KSH*).

2 Taustinfo

Vabariigi Valitsus kiitis 19. juuni 2008. a korraldusega nr 276 heaks „Looduslike ehitusmaterjalide kasutamise riikliku arengukava 2010–2020“ koostamise. Ehitusmaavarade arengukava koostatakse Vabariigi Valitsuse 13. detsembri 2005. a määruse nr 302 „Strateegiliste arengukavade liigid ning nende koostamise, täiendamise, elluviimise, hindamise ja aruandluse kord“ kohaselt. Koostamise eest vastutavaks ministeeriumiks on määratud Keskkonnaministeerium ning arengukava väljatöötamises osalevateks ministeeriumideks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium ning regionaalminister.

Ehitusmaavarade arengukava elluviimise rakendusdokumendiks on „Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030“ rakendusplaan „Eesti keskkonnategevuskava aastateks 2007–2013“ (edaspidi *Keskkonnategevuskava*), milles sätestatakse ehitusmaavarade kasutamise arengukava meetmed.

Ehitusmaavarade arengukava on üks terviklik kogu Eesti Vabariigi territooriumi, k.a territoriaalmerd hõlmav arengukava, millesse on koondatud kuue maavara – lubjakivi, dolokivi, kristallinne ehituskivi, liiv, kruus, savi – hetkeolukorra andmed, omadused, kasutamisevõimaluste analüüs, kaevandamisega ja kasutamisega seotud probleemid ning prognoos aastani 2020.

Ehitusmaavarade arengukava koostatakse kooskõlas teiste asjaomaste arengukavade ja strateegiliste dokumentidega nagu „Looduskaitse arengukava aastani 2035“ (eelnõu), „Keskkonnastrateegia aastani 2030“, „Keskkonnategevuskava aastateks 2007–2013“, „Transpordi arengukava 2006–2013“ ja „Riigi jäätmekava aastani 2013“.

3 Töö sisu

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 33 lõike 1 järgi on *KSH* korraldamine kohustuslik strateegilise planeerimisdokumendi koostamise käigus enne strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamist õigusaktiga.

Ehitusmaavarade arengukava koostamisega seotud KSH läbiviimist juhtiv ekspert peab seisukoha andmisel pöörama tähelepanu järgmistele arengukavas käsitletavatele teemadele:

- 3.1 Eesti liitumine Euroopa Liiduga on kaasa toonud ehitusmaavarade kaevandamisele ja kasutamisele esitatavaid uusi nõudeid ja piiranguid, eelkõige keskkonna mõjutamise osas, ning ka uusi võimalusi.
- 3.2 Ehitusmaavarade kaevandamise ja kasutamise tehnoloogia on kiiresti arenenud. Kui seniajani võis ehitusmaavarade kasutamise planeerimist nimetada tehnoloogiakeskseks, siis nüüd on põhiliseks arvestamist vajavaks aspektiks kujunenud looduskeskkond.
- 3.3 Ehitusmaavarade arengukavas vajalikke kaevandamismahtusid prognoosides on üheks oluliseks ülesandeks lahendada vastuolu järjest kasvava ehitusmaavarade vajaduse ning omavalitsuste ja elanikkonna kaevandamisvastase hoiaku tugevnemise vahel.
- 3.4 Ehitusmaavarade arengukavas tuleb arvestada keskkonnakaitselisi piiranguid ning eesmärgiks on igati vähendada maavarade kaevandamise ja kasutamise olulist keskkonnamõju.
- 3.5 Ehitusmaavarade arengukava eesmärgiks on anda maavarade kaevandamise ja kasutamise prognoos aastateks 2010-2020, arvestades arveloleva varu kasutamist mõjutavaid piiranguid, tehnoloogia arengut (sh veetalune kaevandamine), tootmisvõimaluste mahtu.
- 3.6 Ehitusmaavarade arengukavas esitatakse ettepanekuid võimalike alternatiivsete ehitusmaterjalide kasutamiseks ja tootmise arendamiseks ning käsitletakse ka põlevkivi kaevandamisel kaasneva aheraine (lubjakivi) kasutamise võimalusi.
- 3.7 Prognoosis arvestatakse eelkõige riigi infrastruktuuriobjektide ehitamiseks vajaliku lubjakivi, dolokivi, kristalline ehituskivi, liiva, kruusa ja savi kasutamise varustuskindluse tagamiseks vajaliku tootmisvõimsuse mahu ja struktuuriga ning Eesti eri piirkondade kohaliku ressursi kasutamise tõhusamaks muutmisega, võttes arvesse majanduslikult optimaalset veokaugust.

4 Töö teostamise korraldus

- 4.1 Töö teostamise käigus kerkivate küsimuste lahendamine lepitakse eelnevalt kokku tellijaga ning vastavate sisuliste muudatuste kokkulepped töö teostamise osas protokollitakse. Muudatuste tegemisel lähtutakse töö lähteülesandest ning muutmisele ei kuulu ei lähteülesande ega lepingu sisu.
- 4.2 Töö tegemise ajal konsulteerib töö teostaja tellijaga regulaarselt ning edastab informatsiooni töö lähteülesande täitmise kohta vähemalt üks kord kuus töö teostamise aja jooksul.
- 4.3 KSH eksperdi töö korraldus on määratud KeHJSga, mille järgi ekspert koostab koostöös arengukava koostajaga KSH programmi, teeb koos arengukava koostajaga KSH programmi avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu ajal programmi kohta tehtud ettepanekute ja vastuväidete alusel programmis vajalikud parandused ja täiendused, kirjeldab ettepanekute ja vastuväidete arvestamist või põhjendab arvestamata jätmist ning vastab kirjalikele küsimustele. Eespool nimetatud seaduses § 40 on samuti nimetatud nõuded, millest ekspert peab lähtuma KSH programmi ja aruande koostamisel kuni nende heakskiitmiseni. KSH ekspert

annab ülevaate töödest avalikel aruteludel ja vastab esitatud küsimustele ning osaleb KSH aruande avalikustamise tulemuste arvestamisel vastavalt KeHJS § 37. Eesmärgiks on saada täiendavat informatsiooni ning üldist või põhimõtetist heakskiitu valminud või valmivate töö tulemuste koht.

4.4 Töö teostamise korraldamise organiseerimiseks esitab töö teostaja tellijale kooskõlastamiseks ja arvestamiseks lähteülesande täitmiseks ajagraafiku ja tööplaani koos maksumusega ning täitmise eest vastutavate isikute kontaktandmetega.

4.5 KSH aruande esitamise tähtaeg on 10.09.2009. Kui aruannet heaks ei kiideta, siis on töö teostaja kohustatud aruandega edasi töötama ning probleemid lahendama. Töö teostaja peab ajagraafikust ja tegevuste teostamise plaanist kinni pidama ning tellijat teavitama juhul, kui ajagraafikut ja tegevuste teostamise tööplaani täitmist ei suudeta järgida. Ajagraafiku ja tegevuste teostamise tööplaani muutmisel või ülevaatamisel esitatakse uuendatud andmed töö täitmise kohta tellijale nii kiiresti kui võimalik.

5 Töö tulemus

5.1 Töö lõpptulemus vormistatakse koondaruandena KeHJS kohaselt, mis käsitleb detailset informatsiooni ja võimalikke alternatiivseid arengutsenaariume, võttes arvesse punktis 3 toodud teemasid. Aruanne esitatakse töö tellijale elektrooniliselt ja paber kandjal.

5.2 Juhul, kui töö täitmisel on kasutatud arvutuste tegemiseks mudeleid, valemeid või muid tehnilisi vahendeid või programme, siis tuleb töös (koondaruandes) nendele viidata.

5.3 Kõik töö tulemused esitatakse eesti keeles. Juhul, kui töös kasutatakse selliseid võõrkeelseid materjale, millela pole töö tulemuste esitamine võimalik (valemid, programmid, jms tehnilised vahendid), siis esitatakse need sellisena nagu neid töös kasutati. Aruanne ei tohi sisaldada võõrkeelseid tekste (ülevaateid, järeldusi) teistest töödest või tekste teistelt autoritelt, mille maht on suurem kui 0,25 lk. Vajaduse korral tuleb sellistele materjalidele viidata ning esitada kokkuvõtte eesti keeles.

5.4 Pakkujal peab vajadusel tutvustama oma töö tulemusi Keskkonnaministeeriumi poolt korraldatud koosolekutel ja seminaridel.

6 Kvalifitseerimistingimused

Pakkujal peab olema töö teostamiseks ekspert/eksperdid, kes vastaksid KeHJS § 34 lg 3 nõuetele. Ekspert/eksperdid peab omama vähemalt 5-aastast töökogemust ja tehtud töid, mis on seotud maavarade kaevandamise, kasutamise ja keskkonnaküsimustega. Pakkujal esitab vastava kirjaliku kinnituse, nimetades ära eksperdi(d), keda hankes kasutatakse, CV(d), milles on näidatud nõutud töökogemus (teostatud töö pealkiri, teostamise aeg) ja koopiad vastavat haridust ja koolitusi tõendavast dokumendist ning vajadusel muud kvalifikatsiooni tõendavad materjalid.

7 Pakkumuse esitamine

Pakkumus peab sisaldama:

7.1 Punktis 6 nimetatud kvalifitseerimisdokumente;

7.2 Pakkumuse hinda käibemaksuta ja koos käibemaksuga;

7.3 Tööde kirjeldust ning kavandatavat ajakava.

8 Hindamiskriteeriumid

8.1 Madalaim hind.